

YEM AMACIYLA İTHALİ İSTENEN GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ MON87708 SOYA ÇEŞİDİ VE ÜRÜNLERİ İÇİN BİLİMSEL RISK DEĞERLENDİRME RAPORU

GENEL SONUÇ ve ÖNERİLER

Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi, uluslararası resmi rapor ve bilimsel çalışmalar üzerinde yürüttüğü incelemelere dayanarak (EFSA, Health Canada vb.) aşağıdaki sonuçlara ulaşmıştır.

Bilimsel Komite, MON87708 çeşidinin yem olarak kullanım amacıyla ithal edilmesinin potansiyel risklerini değerlendirmiştir. MON87708 çeşidine biyoteknolojik yöntemlerle aktarılan genlerin yapısı, DNA dizilimi, promotor ve terminatör bölgeleri, ekstra DNA dizileri ve gen aktarım yöntemi ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu çeşit ile ilgili bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun kararlılığı, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef ve hedef dışı organizmalara etkisi, abiyotik ve biyojeokimyasal), risk değerlendirmesi yapan çeşitli kuruluşların görüşleri (EFSA, Health Canada vb.), başvuru dosyasında bulunması gereken dokümanlar ve farklı ülkelerde uzun süreli üretim ve tüketim durumları göz önünde bulundurulmuştur. Ayrıca söz konusu GD soya çeşidiyle yapılan hayvan besleme çalışmaları da incelenerek, yem olarak kullanımı sonucu ortaya çıkabilecek riskler değerlendirilmiştir. İlave olarak, bu soya çeşidinin ülkemizde kazayla yayılması durumunda oluşabilecek tarımsal ve çevresel riskler de dikkate alınmıştır.

Eldeki veriler, MON87708 çeşidinin geleneksel soya çeşitleri ile benzer özellikler taşıdığı, aktarılan gen dışında bir değişikliğe uğramadığı ve besin içeriği ile tarımsal özellikleri açısından da bir fark bulunmadığını göstermektedir.

Risk Değerlendirme Komitesi erişilebilen güncel bilgiler ışığında MON87708 çeşidi ve ürünlerinin yem olarak kullanılması halinde insan, hayvan ve çevre sağlığı açısından olası bir risk oluşturmayacağına oy birliğiyle karar vermiştir.